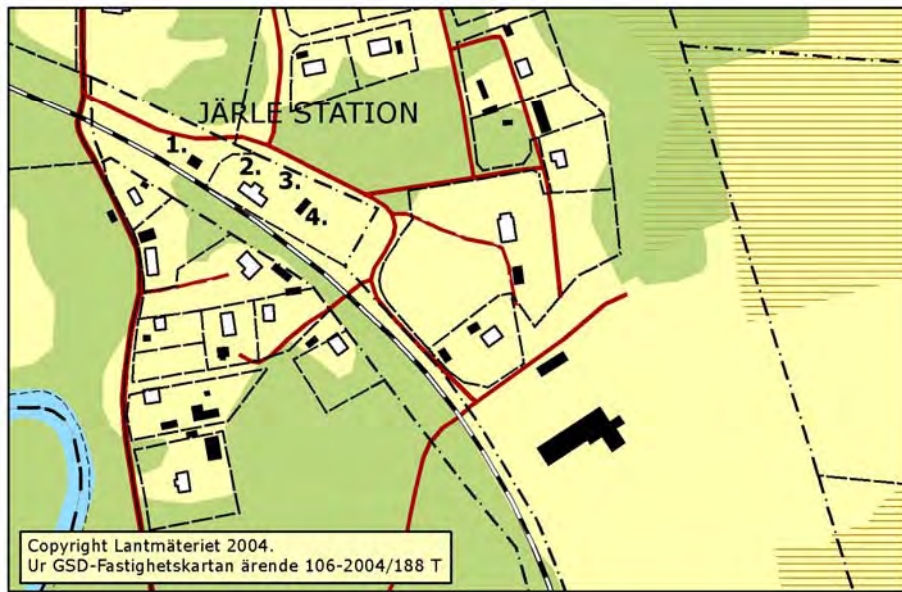
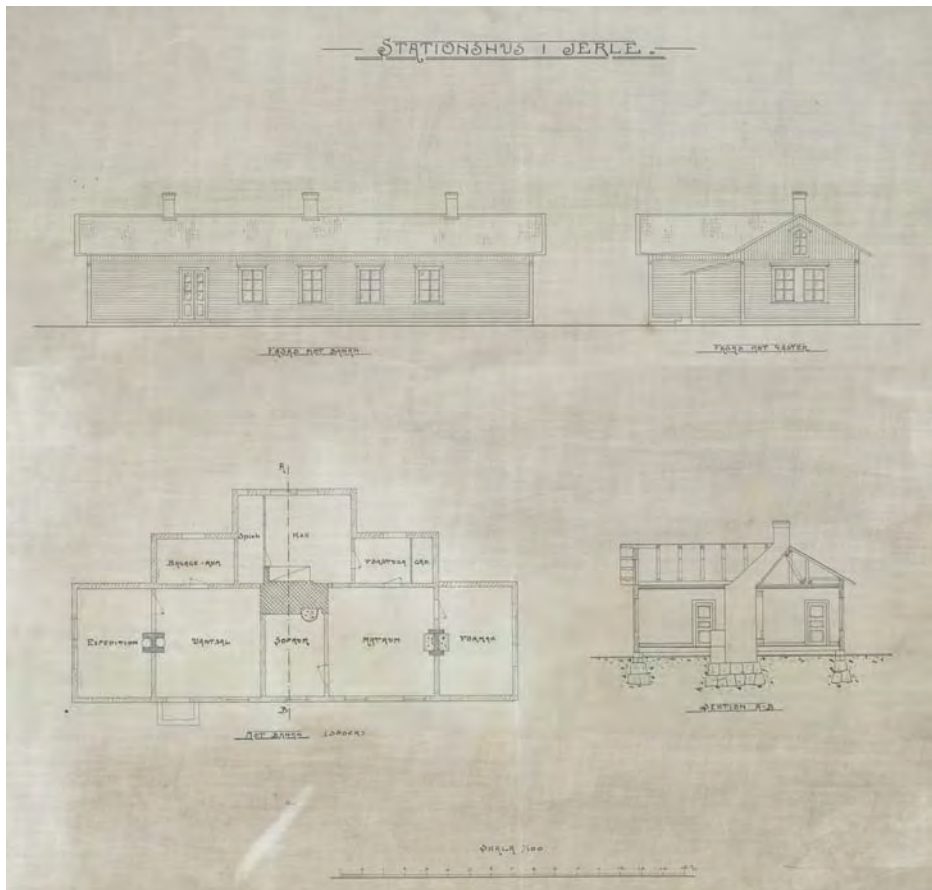

5. Järle station

1. godsmagasin, 2. stationsbyggnad, 3. jordkällare, 4. utbus med förråd

Stationsbyggnaden vid Järle station är uppförd redan 1853-54, redan två år innan järnvägen stod färdig. Stationsbyggnaden brukar benämnas Sveriges äldsta stationshus och är uppförd i ett plan med ett väggliv som är lite förhöjt. Stationsbyggnaden rymmer en expedition med tillhörande väntsalsdel samt en lägenhets. Redan 1863 lades här en poststation.

Planritning över Järlestationsbyggnad med rummens ursprungliga användningsområden utmarkerade.

Stationsbyggnaden vid Järlestation.

Byggnadens exteriör är troligen ursprunglig eller möjligen från en renovering i slutet av 1880-talet.¹ Vissa avvikelser från ursprunglig ritning finns i fasaden när det gäller tex. fönster och dörrplaceringar.

Interiört har planlösningar och inredning genomgått några mindre förändringar. 1984-85 genomfördes ett omfattande in- och utvändigt upprustnings- och restaureringsarbete. I samband med detta moderniserades lägenhetsdelen för att kunna användas som såväl föreningslokal som bostad.²

Järlestation och spårrområde.

---

¹ Markant (1998-99)

² Markant (1998-99)

Vid Järle uppfördes också godsmagasin, jordkällare och uthus med förråd, avträde och tvättstuga. Samtliga byggnader finns bevarade än idag.

Uthus vid Järle station.

Godsmagasin vid Järle station.

Vid Järle station gick inte utvecklingen som planerat, troligtvis på grund av att stationen placerats felaktigt. Det fanns avancerade planer på att flytta stationen norrut, över bron till korsningen med Lindes landsväg där Lilla Mons banvaktstuga låg. Den ekonomiska situationen gjorde inte en flytt möjlig. 1889 byggdes en fabrik för torvströframställning strax söder om stationen i Järle. Samtliga produkter från fabriken transporterades med tåg och snart anlades ett sidospår till fabriken. Strax norr om stationen växte vid sekelskiftet upp flera bostadshus som en följd av verksamheten vid järnvägen och torvindustrin.³

Lastkaj av granit och sindersten.

Stationsområdet var oförändrat under den tid som trafiken var aktiv vid Järle. På mitten av 1920-talet fick Järle elektricitet. Med start under 1960-talet revs de sidospår som anlagts under 1900-talet.

Järnvägsbron över Järleån ligger endast ett par hundra meter norr om Järle station. Bron berättar en intressant broteknisk historia. Den ursprungliga bron som var ritad av ingenjör T.C Watson hann rasa innan invigningen av järnvägen. Istället byggdes en tillfällig bro intill den nedrasade. Raset innebar att invigningen av banan fick skjutas upp till våren 1856. 1860-63 byggdes en ny bro som hade tre raka spann. Den nuvarande bron tillkom dock först 1905 efter en ombyggnad.⁴

---

³ Markant (1998-99)

⁴ Markant (1998-99)